

Ангел Каралийчев

Летовници

На софийската гара в една заглъхнала линия стоеше изоставен, празен вагон с наполовина заличен надпис: БДЖ. Над левия решетъчен прозорец на тоя вагон си беше свила гнездо една лястовичка, която лятно време отвъждаше пилета, а зиме отлиташе на юг към бреговете на Жълтото море. Туй лято от снесените три лястовички яйца се измътиха три голи птичета с тънки шийки и големи глави, които тежко висяха надолу. Малките душици се размърдаха, почнаха да се прозяват и рекоха на майка си:

– Гладни сме, майко! Много сме гладни!

Майката се завъртя насам-натам и слезе към Искъра за дребни мушици. В туй време едното лястовиче надзърна от гнездото с любопитно си око и каза на голите си братчета:

– Какво ли има долу на земята? Искам да видя.

Протегна си главата навън и нали шийката му беше тънка – главата му увисна като камъче. Любопитното лястовиче размърдука немошните си криле, направи опит да се прибере, но наместо навътре – туп! – падна на земята. На земята чакаше един мръсен котак, който се хранеше със зелени торни мухи и лястовичета.

– Има ли още птичета в гнездото? – попита мръсният котак и затисна с лапа жертвата си.

Когато се върна старата лястовичка, котаракът лежеше на тревата, печеше си гърба на слънце и се облизваше.

– Къде е братчето ви? – попита тревожно лястовичката.

– Падна на земята и котакът го изяде.

– Ох, милото птиче мамино! – заплака злочестата птица и като се наплака хубаво, избърса с крило сълзите си и се наведе над живите си рожби. Те й станаха още по-свидни. Малкото й сърце се давеше в обич, както се дави мравка в паница с вода.

– Пазете се, мили мои зрънца, от котака! – прошепна тя. – Не гледайте надолу, трайте си, пък аз ще ида край Искъра да наловя още некръстени черни мушици, за да ядете, че да пораснете. Наесен ще идеме заедно на летовище край Жълтото море.

Дигна се лястовичката и тъкмо, отлетя, ето че се зададе един работник със синя шапка, с маслена риза и металическа свирка на шията. Той прегледа колелата на стария вагон, наля масло върху осите, доближи свирката до устните си и свирна. С грохот пристигна един локомотив. Той имаше висок комин и червени колела. Работникът прикачи стария вагон подир локомотива. След няколко минути вагонът тръгна. Малките лястовичета подигнаха глави и видяха, че голямата гара я няма вече и

техният вагон бяга през безкрайни жълти жита. Тук-таме се мяркаха жени с бели ръченици и мъже с червени пояси.

– Къде отиваме? – попита едното лястовиче.

– Не мога да ти кажа – отвърна другото.

Тъкмо по туй време се върна лястовичката. Като видя, че вагонът с нейните пилета е заминал някъде, целият свят се завъртя напреде й. Притъмня й пред очите. Отчаяна, тя се втурна към село Надежда, за да сложи край на живота си, като се хвърли в един стар кладенец. Когато стигна над кладенчевото корито, завари една крава със счупен рог. Кравата смъркаше лениво вода щом долови, че птица пърха над главата й, изви очи нагоре.

– Защо се въртиш над главата ми? – попита тя.

– Искам да се хвърля в кладенеца. Аз съм една нещастна майка – продума лястовичката.

– Добре, – рече кравата, – но щом си решила да се давиш, удави се поне в по-дълбока вода. Този кладенец е по мише коляно.

– Къде има най-дълбок кладенец? – попита лястовичката.

– В Добруджа.

– Ще ида там.

Лястовичката се понесе като самолет на север и замина към Добруджа. Късно вечерта тя пристигна и плувна над неизгледна житна равнина, в която тук-таме, като кандила, мъждукаха притихнали села. В тия села хората хортуваха българска реч. Дълго се озърта лястовичката наоколо. Нощта настъпваше. В тъмнината тя не можа да намери кладенец.

– Ще пренощувам на телеграфната жица и утре, като стане видело, ще намеря най-дълбокия добруджански кладенец – рече си тя, качна до една бяла чашка и нали беше много уморена, заспа дълбок сън.

Но къде се дянаха двете голокрили нейни дечица? Те пътуваха 16 часа. През нощта пресякоха цяла България и сутринта осъмнаха във Варна. Пред тях се ширна безкрайното зелено Черно море. Видяха чайки, видяха параходи с високи мачти, видяха златни пясъци край брега и хиляди голи хора, които лежах по пясъците. Много се зарадваха двете малки птиченца, че са пристигнали в такъв прекрасен кът. Но като си спомниха за майка си, почнаха да плачат. Вагонът беше спрял тъкмо под една телеграфна жица.

– Майчице, къде си? – писнаха двете лястовичета.

Жицата хвана думите им и ги понесе. Отнесе ги далеко, далеко, в златна Добруджа, към оная чаша, при която спеше птичката. Птичката се буди от птичите думи, послуша се, чу гласовете на децата си и

зачурулика:

– В Добруджа съм, вие?

– Ние сме във Варна. Ела, мамчице, при нас! Тука е много хубаво. Духа прохладен вятър, има море и летовници. Ще прекараме лятото, а зимъс, ако е рекъл господ, ще идеме да видиме и Жълтото море.

– Ида! – плесна криле лястовичката. – Чакайте ме в гнездото и не гледайте надолу. Морските вълни изхвърлят раци с големи щипки. Ако паднете – ще ви ошипят.

– Добре, мамчице!

Лястовичката като стрела се спусна на юг, към Варна – най-хубавия град на Черно море. Там лястовичето семейство прекара честито, додето почна да капе шумата на дърветата.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране: sir_Ivanhoe, август, 2007 г.
Разпознаване и последна редакция: NomaD, август, 2008 г.

Издание:

Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9071>]